

**175 jaar
KSH Orkest Apeldoorn**

...verhalen van toen...

Historie

Koninklijke Stedelijke Harmonie

De Koninklijke Stedelijke Harmonie (KSH) is Apeldoorns oudste (blaas)orkest. Het werd opgericht op 20 december 1850 met de naam "Harmonie".

Mede door het verblijf van de Koninklijke familie voor een groot gedeelte van het jaar in Paleis Het Loo was Apeldoorn een garnizoensplaats.

Er waren soldaten in Apeldoorn gelegerd die behoefte hadden aan marsmuziek.

Toen Koning Willem III hoorde dat er een muziekvereniging was opgericht die ook marsmuziek kon spelen schonk hij voor die tijd het grote bedrag van 1000 gulden voor de aanschaf van instrumenten en deed de toezegging een door hem betaalde muziekmeester (dirigent) aan te stellen.

Tevens schonk hij de "Harmonie" ook 2 schellenbomen met de Koninklijke W.

Van deze unieke schellenbomen zijn er door de Koning in Nederland slechts 2 paar uitgereikt.

Uiteraard werd van de "Harmonie" verwacht dat ze bij officiële gelegenheden op Paleis het Loo muzikale medewerking verleende.

Officieel was de Koning geen beschermheer maar hij gedroeg zich wel als zodanig.

In 1865 werd de Burgemeester van Apeldoorn, Mr. Tutein Nolthenius, officieel de eerste beschermheer van de "Harmonie".

In 1870 schonk de Koning de Harmonie een geheel nieuw instrumentarium.

Op 18 oktober 1916 werd de naam van de "Harmonie" gewijzigd in "Harmonieorkest Apeldoorn".

In 1951 werd ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan het predicaat Koninklijk toegekend en later ook het predicaat Stedelijk.

Het "Harmonie-orkest Apeldoorn" mocht zich nu noemen "De Koninklijke Stedelijke Harmonie"

In april 2010 heeft, toen nog Hare Majesteit Koningin Beatrix, besloten het Recht tot het voeren van het predicaat 'Koninklijk' opnieuw aan de KSH te verlenen voor een periode van 25 jaar.

Dhr. Roerdink

Herinneringen aan KSH: ik ben lid geweest vanaf 1959 tot de jaren 80.
Bijgaande foto's zijn van de jaarlijkse serenades bij de beide ziekenhuizen op
Koninginnedag, Juliana- en St Luidina ziekenhuis
Succes met jullie jubileum!!

Onderstaande foto's zijn gemaakt in de Hoofdstraat

Dhr. Peter Snijders

Beste mensen,
Ik heb zeker een
geschiedenis met
de KSH, sterker
nog, ik kreeg als
jochie van
ongeveer 10 jaar
mijn eerste
trommellessen
van wijlen Wim
Diks. Vele jaren
later ben ik nog
concerttamboer
geweest. Mijn
vader is in zijn
jonge jaren
vaandeldrager
geweest.

Dhr. G. Kool

In de 80er jaren heb ik een aantal jaren als klarinettist in de KSH gespeeld. Lopen en muziek maken was niet mijn sterkste kant maar ik genoot van de koffieconcerten en natuurlijk als hoogtepunt het concert in Orpheus. We hadden toen een geweldige dirigent en een fijn orkest. Ik heb dan ook alleen maar goede herinneringen aan de KSH waar mijn oom Hans Kool nog heel lang door gegaan is als Trompettist. De bijgevoegde foto's zijn uit 1984 , genomen tijdens een koffie concert op zondag. Ikzelf zit ergens links op de foto's.

Alvast gefeliciteerd met het Jubileum

m.vr.gr. Goof Kool

Dhr. Chris de Boer

Deze foto is uit 1962 toen ik samen met mijn vader (hier op altsax) en mijn broertjes Bert (sopraansax) en Jaap (tussen hen in op klarinet) bij de KSH zat.

De foto is genomen tijdens de mars van het toen nog bestaande St. Liduïnaziekenhuis aan het begin van de Arnhemseweg naar het toenmalige Julianaziekenhuis aan de Sprengenweg; een jaarlijkse tocht op Koninginnedag die begon en eindigde bij café Bijlsma aan de Brinklaan.

De KSH repeteerde destijds in het zaaltje van Café Sportzicht aan de Orderparkweg onder leiding van Frits Jakma jr.

Dhr. Evert Kleijer

DE KONINKLIJKE STEDELIJKE HARMONIE IN APELDOORN

Mijn moeder kwam uit een muzikale familie maar had zelf nooit een muziekinstrument leren bespelen. Wel was zij jaren lang lid geweest van een (Apeldoorns) zangkoor en zij was er trots op dat zij met dat koor in 1948 in het Amsterdamse Concertgebouw had mogen optreden. Kennelijk was er een soort concours gehouden en had het koor waarvan zij deel uitmaakte de eerste prijs gewonnen met een zangversie van “An der schönen blauen Donau” van Johan Strauss. Moeder hield van licht klassieke muziek zoals de Weense muziek van de familie Strauss, de operettes van Robert Stolz en in latere jaren genoot zij van de muziek van André Rieu. Haar vader was amateur vioolspeler en een neef van haar speelde trombone in het Haagse Residentieorkest en gaf vioollessen. Het meest beroemd was haar achterneef Anne(r) Bijlsma (1934-2019) die als cellist over de hele wereld concerten gaf. Maar er waren meer Bijlsma's die een muziekinstrument konden bespelen. Daarentegen was er van mijn vaders zijde weinig interesse in muziek en ik ken dan ook niemand van zijn en van mijn generatie die met een muziekinstrument overweg kon.

Mijn moeder vond dat ook ik een instrument zou moeten leren bespelen. Zelf had ik daar niet zo'n behoefte aan maar zij drong nogal aan. Maar hoe een en ander kon worden gerealiseerd was niet helemaal duidelijk, laat staan welk instrument ik dan zou moeten kiezen. Ik had zelf piano spelen wel mooi gevonden, maar daar hadden mijn ouders geen geld voor, noch voor de piano noch voor de bijbehorende lessen.

Toevallig werkte er op de fabriek een collega van mijn vader die lid was van de Koninklijke Stedelijke Harmonie (KSH). Mijn vader had geen idee wat zijn collega bij deze harmonie deed of welk instrument hij bespeelde. Veel later kwam ik er achter dat hij helemaal geen instrument kon bespelen maar vaandeldrager was. Maar deze collega wilde mij wel introduceren bij de KSH. Dus bleef mijn moeder aandringen dat ik eens ging kennis maken met de KSH. En om van het gezeur af te zijn zei ik ja....

Op een avond in oktober 1958 stond ik te wachten bij het hek van de TIMA fabriek (*TIMA: Textiel Industrie Maatschappij Apeldoorn, vanaf 1960 Ten Cate-TIMA*) aan de Fabriekstraat in Apeldoorn. In de kantine van deze fabriek repeteerde de KSH. Ik stond te wachten op de collega van mijn vader die voor mij een afspraak met hem had gemaakt. Ik stond er om half acht en om half negen was mijn afspraak nog niet komen opdagen. Dat de KSH inmiddels aan het repeteren was geslagen kon ik buiten goed horen. Om half negen maar weer naar huis terug gefietst. Want om zomaar naar binnen te stappen, daar had ik als 14 jarige het lef niet voor.

Een week later stond ik er opnieuw en toen kwam de collega wel opdagen. Hij nam me mee naar binnen, stelde me voor aan de voorzitter en ging weer weg. Tijdens het gesprek werd duidelijk dat de KSH een tekort had aan klarinetten en de vraag was of ik wel klarinet wilde leren spelen. Vooraf had ik geen idee wat mij zou worden gevraagd of wat de mogelijkheden waren, dus zei ik ja. Hoe het verder precies is gegaan weet ik niet meer, maar wel dat ik daarna elke week bij de repetities aanwezig was en vooraf les kreeg in notenschrift lezen en hoe een klarinet vast te houden en hoe je moest blazen om er geluid uit te krijgen.

*De TEMA
fabriek
(vanaf 1960
Ten Cate-
TEMA)
aan de*

Fabriekstraat in Apeldoorn. Bij dit hek stond ik in 1958 te wachten. De fabriek is in de jaren '90 ontmanteld. In het hoofdgebouw op de foto werden appartementen gemaakt, de andere gebouwen inclusief de schoorsteen werd afgebroken. Er staan nu woningen.

In ongeveer dezelfde periode meldde zich nog een leerling-klarinetist aan, ene René (achternaam ben ik vergeten). Wij gingen gelijk op wat leren betreft en kregen al snel les van Gerrit Goris, eerste klarinetist bij de KSH. Gerrit woonde met zijn vrouw Tieny (Goris- van 't Land) in een nieuw huis aan de Blekersweg in Apeldoorn. Hij was machine bankwerker bij Van Dam een metaalbewerkingsbedrijf gevestigd bij het kanaal. Behalve naar de repetities van de KSH gingen René en ik ook elke week een avond naar de Blekersweg waar we in de keuken van Gerrit en Tieny les kregen. Die lessen hebben we jaren gevolgd.

Na ongeveer een jaar lessen te hebben gehad mochten René en ik plaatsnemen in het orkest als 3e klarinetist. De eerste keer was dat een hele beleving. De eerste stukken waarbij we mochten meeblazen waren de ouverture "Il barbiere di Siviglia" en "L'italiana in Algeri". De eerste keer dat ik in het orkest zat was een beleving. De klarinetisten zaten ook nog vooraan in het orkest. Links van mij zat de fluitist de heer Van Someren. Hij was de vader van een klasgenoot van mij en zeer ervaren met het bespelen van de dwarsfluit en piccolo. Ik was altijd onder de indruk wanneer hij een solo mocht spelen. De dirigent van de KSH kwam in die tijd uit Hilversum. Een aardige man maar het bestuur was kennelijk niet tevreden over zijn prestaties en na enige tijd kwam er een andere dirigent uit Loon op Zand. Die gooide het hele programma om en de eerste stukken waar ik in mee mocht spelen zijn nooit uitgevoerd voor publiek.

Vanaf ongeveer het najaar van 1959 maakte ik dus deel uit van het orkest en kreeg ik ook een uniform. Mijn moeder vond dit alles prachtig en toen mijn oom Theo in het voorjaar van 1960 een nieuw fototoestel had en foto's kwam maken van ons gezin moest ik uiteraard ook in het uniform van de KSH poseren. Die foto werd vergroot en heeft nog jaren thuis op het dressoir gestaan.

De foto uit 1960, gemaakt door oom Theo Breuer in de tuin achter ons huis aan de Aalscholverweg..

Geschiedenis

De Koninklijke Stedelijke Harmonie (KSH) is het oudste blaasorkest uit Apeldoorn. Opgericht op 20 december 1850 onder naam Harmonie. Apeldoorn was een garnizoensplaats mede omdat de Koninklijke familie de meeste tijd van het jaar doorbracht in paleis Het Loo. De in Apeldoorn gelegerde soldaten hadden behoefte aan marsmuziek. Toen Koning Willem III hoorde dat een muziekvereniging was opgericht die ook marsmuziek wilde spelen schonk hij het voor die tijd grote bedrag á 1000 gulden voor de aanschaf van instrumenten en deed de toezegging om een nog aan te stellen dirigent te betalen. Tevens schonk hij de Harmonie 2 schellenbomen met de letter W. Deze schellenbomen waren uniek want in heel Nederland zijn er slechts 2 paar uitgereikt. Uiteraard werd van de Harmonie wel verwacht dat bij officiële gelegenheden

op paleis Het Loo muzikale medewerking werd verleend. In 1870 schonk de Koning een geheel nieuw instrumentarium.

Op deze foto (gemaakt begin 20^e eeuw?) zijn de

schellenbomen te zien die Koning Willem III aan de Harmonie heeft geschonken. Deze schellenbomen bevinden zich nu in het depot van het museum Paleis Het Loo.

Op 18 oktober 1916 werd de naam van de Harmonie gewijzigd in “Harmonie-orkest Apeldoorn”. In 1951 werd ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan het predicaat Koninklijk toegekend en later het predicaat Stedelijk. Vanaf dat moment mocht het Harmonie-orkest Apeldoorn zich “Koninklijke Stedelijke Harmonie” noemen. In april 2010 heeft Koningin Beatrix besloten het recht tot het voeren van het predicaat “Koninklijk” opnieuw aan de KSH te verlenen voor een periode van 35 jaar.

In 1960 was het 15 jaar geleden dat Nederland was bevrijd van de Duitse overheersing. In Apeldoorn werd ieder jaar op 4 mei de dodenherdenking gehouden bij een tijdelijk geplaatst monument bij de Grote Kerk. Ter gelegenheid van de 15 jarige herdenking werd in opdracht van de gemeente Apeldoorn een nieuw beeld gemaakt door de beeldhouwer Cor Hund (1915-2008). Het beeld zou in het Oranjepark worden geplaatst en in de ochtend van de 4e mei worden onthuld. De KSH mocht voor de muzikale omlijsting zorgen.

Het was in 1960 op woensdag 4 mei een koude ochtend want het had 's nachts gevoren. Wel kwam de zon langzaam door. Ik werd om half negen bij café Bijlsma verwacht vanwaar de KSH naar het Oranjepark zou marcheren. Mijn moeder zei dat ik me maar warm moest kleden en een (door haar gebreide) borstrok aan moest trekken. Ze drong nogal aan dus trok ik die borstrok aan, ondanks dat het uniform van de KSH was gemaakt van een vrij dikke stof en best warm zat. We marcheerden af naar het oranjepark waar de plechtigheden om tien uur zouden beginnen. Nadat wij een passend stuk hadden gespeeld begonnen de speeches. De ene hoogwaardigheidsbekleder na de

andere hield een (te) lang betoog, wat wij nauwelijks konden horen want we stonden wat achteraf onder de bomen. En voor ons stond een haag van genodigden. Ondertussen scheen de zon steeds feller en werd het warmer en warmer en nog warmer... en kreeg ik dorst. Bovendien was ik redelijk gespannen want het was één van mijn eerste openbare optredens. Uiteindelijk werd het te warm en viel ik flauw. En ik niet alleen. Ook René kreeg het te warm en viel gelijktijdig flauw. Ik zakte in elkaar, hij viel voorover. De twee jongste leden van de KSH, wij dus, zouden het vervolg niet meemaken. Wij werden door aanwezige militairen een eindje verderop in het gras weer bijgebracht. Van spelen kwam het niet meer. Toen ik thuis kwam vertelde mijn moeder dat mijn opa had gezien dat er twee leden van de Harmonie waren flauw gevallen en vroeg wie dat waren geweest. Mijn reactie loog er niet om. Ik heb daarna nooit meer borstrokken gedragen!!

De man met de vlag. In 1960 was de oorspronkelijke muziektent afgebroken. In later jaren zou er een nieuwe worden geplaatst zoals op deze foto uit 2018 is te zien.

Op 5 mei 1960 werd de 15^e Bevrijdingsdag uitbundig gevierd en waren veel festiviteiten gepland. Een van die

festiviteiten was een kinderaubade voor Prinses Wilhelmina bij paleis Het Loo. Naast diverse schoolklassen waren diverse muziekkorpsen uit Apeldoorn en omstreken aanwezig en stonden opgesteld voor de hekken van het paleis. Toen de hekken open gingen mocht alleen de KSH naar binnen om op het voorplein enkele nummers te spelen. Dit tot chagrijn van o.a. de muziekvereniging Prins Hendrik. Ik vond het nogal spannend zeker na het debacle van de vorige dag. Daarnaast vond ik het wel heel leuk dat ik nu ook eens Prinses Wilhelmina zou zien. Ik kende haar alleen van foto's uit de tijd dat zij koningin was en waarop een statige vrouw was te zien. Maar inmiddels was zij bijna 80 jaar. Na even te hebben gestaan op het voorplein en een mars te hebben gespeeld zwaaiden de grote terrasdeuren open en zag ik een grote vrouw die een rolstoel duwde. Daarin zat heel kleintjes de Prinses. Een echt oud omaatje die in het geheel niet leek op de foto's die ik van haar kende. Ik vond het nogal een afknapper. We speelden nog een of twee nummers en toen marcheerden we het voorplein af en begon de kinderaubade.

Aan het einde van de aubade stond de prinses op uit haar stoel en bracht een driewerf hoera uit voor Juliana en Bernhard (die overigens niet aanwezig waren). Later bleek dat dit zo ongeveer haar laatste openbare optreden is geweest. Op 28 november 1962 overleed Prinses Wilhelmina op 82 jarige leeftijd.

Het jaar 1960 werd afgesloten met het 110-jarig bestaan van de KSH. Dit werd gevierd met een concert in de voormalige bioscoop Tivoli. Het was voor het eerst dat ik met het orkest op een podium mocht spelen. En nog wel in Tivoli, op dat moment de belangrijkste zaal in Apeldoorn. Theater Orpheus zou pas in 1965 worden geopend en alleen concerten van het Gelders Orkest werden in de Grote Kerk gehouden. Voor zoiets frivools als een concert door de KSH was de kerk natuurlijk niet bedoeld.

Bij het orkest van de KSH behoorde ook nog een drumband die alleen optrad als er moest worden gemarcheerd. Deze drumband oefende apart van het orkest en stond onder leiding van de tamboer-maître de heer Diks. Wanneer we "uitrukten" liep de drumband voorop met daarachter dus de leden van het orkest. Wanneer de drumband een bepaald ritme aangaf wisten wij dat we moesten gaan spelen. De voltallige KSH bestond dus uit een drumband en een harmonie-orkest.

Koninginnedagen

Koninginnedag viel van 1949 t/m 1979 op 30 april, de verjaardag van Koningin Juliana. De KSH zorgde in de periode 1949 t/m 1975 voor een aubade bij de 2 ziekenhuizen die Apeldoorn in die periode had, het St Liduina Ziekenhuis en het Juliana Ziekenhuis. We begonnen dan altijd bij het St Liduina Ziekenhuis aan de Arnhemseweg. We stelden ons

op in de achtertuin van het ziekenhuis en speelden dan enkele nummers. Daarna marcheerden wij via de Hoofdstraat en de Badhuisweg naar het Juliana Ziekenhuis aan de Sprengenweg. Ook daar werden enkele marsen gespeeld. Daarna marcheerden we via dezelfde route terug naar de uitvalsbasis: Café Bijlsma aan de Brinklaan. Deze traditie eindigde in 1974 toen het St Liduina Ziekenhuis fuseerde en er een nieuw ziekenhuis werd gebouwd in Ugchelen, het Lukas Ziekenhuis. Beide ziekenhuizen zijn afgebroken. Op de plek van het Juliana Ziekenhuis worden nu huizen gebouwd.

Koninginnedag 1961 bij het Juliana Ziekenhuis aan de Sprengenweg in Apeldoorn

Vereniging Oud Apeldoorn

Koninginnedag 1962. De KSH op weg naar het Juliana Ziekenhuis. Deze opname is gemaakt op het kruispunt Hoofdstraat/Deventerstraat/Korenstraat. Ik loop ook tussen deze muzikanten maar ben niet te zien op deze foto.

Ik heb van de aubades bij de ziekenhuizen altijd genoten. Zeker als het ook nog mooi weer was, wat in mijn herinnering meestal wel het geval was. Koninginnedag was een bijzondere dag en om dan door de met vlaggen versierde straten te lopen en te spelen, dat gaf een feestelijk gevoel.

Repetitielokalen

Toen ik in 1958 bij de KSH kwam repeteerde het orkest in de kantine van de TIMA fabriek aan de Fabriekstraat in Apeldoorn. Maar in 1960 kwam daar een einde aan en moest een nieuwe locatie worden gezocht. Dat werd een zaal in Café Sportzicht naast de ingang van de wielervedaan aan de Orderparkweg. Voor mij wel een stuk verder fietsen. Maar ook een plezierige locatie waar het orkest tot 1966 repeteerde.

Ondanks de prettige locatie had de KSH behoefte aan een eigen honk. In 1964 werd een stuk land gehuurd op de plaats waar nu de letje Kooi Straweg is en de leden bouwden zelf een nieuw onderkomen. Om een en ander te kunnen bekostigen werd een “Glazen-actie” gehouden. Bierglazen met het logo van de KSH werden door de leden aan de man gebracht en leverde een eerste bedrag op voor de bouw van het nieuwe repetitielokaal. Zelf ben ik wel bij de glazen-actie betrokken geweest (ik heb nog 1 glas) maar niet meer bij de bouw.

Sportzicht aan de Orderparkweg waar de KSH op dinsdagavonden repeteerde van 1961 t/m 1965. Om bij het repetitielokaal te komen hoefde je niet door het café maar gebruikte je de deur rechts.

Beschermheer

Een beetje zichzelf respecterende vereniging had ook een beschermheer nodig en in de 19e eeuw was dat Koning Willem III geweest. Maar begin jaren '60 had de KSH geen beschermheer meer. Dus werd een nieuwe gezocht en gevonden in de persoon van de heer Wijma, eigenaar van een grote houthandel in Apeldoorn. Om deze toezegging te accentueren gingen wij op een avond richting parkenbuurt waar de heer Wijma woonde. Bij zijn villa aangekomen speelden wij enkele nummers (eigenlijk een aubade aan de heer Wijma) en daarna werden wij gastvrij onthaald met drank en lekkere hapjes. Het werd een reuze gezellige avond waarbij menig lid van de vereniging iets te diep in het glaasje keek. Zelf dronk ik in die tijd geen alcohol dus duurde het festijn mij al snel veel te lang. Maar er kwam een moment dat we ons weer moesten formeren en terug marcheren naar de opstapplaats. Dat formeren kostte wat moeite en het rechtuit marcheren verliep ook niet echt soepel. Maar het was donker en spelen deden we ook maar niet meer. De vaandeldrager (collega van mijn vader) had het heel erg moeilijk. Zo'n vaandel is behoorlijk zwaar en met een glaasje teveel op wordt het wel heel lastig

het geheel recht omhoog te houden. Dat lukte dan ook niet en je zag het vaandel van links naar rechts zwaaien en ook weer terug. Tot het helemaal niet meer ging en een ander lid het vaandel overnam. Het was duidelijk dat het eren van de beschermheer een beetje uit de hand was gelopen. De heer Wijma heeft in ieder geval een bijzondere avond gehad en er heel erg om moeten lachen.

Houtheadel Wijma was een groot bedrijf in Apeldoorn. Helaas is het bedrijf om uiteenlopende redenen in 1972 naar Kampen verhuisd. Op de terreinen van de houtheadel zijn woningen gebouwd. Op internet is de boeiende geschiedenis van het bedrijf te lezen.

Aubade aan mijn grootouders

Op 16 oktober 1962 waren mijn grootouders, opa en oma Bijlsma, 50 jaar getrouwd. In de jaren '60 van de vorige eeuw kwam een 50 jarig huwelijksfeest nog niet zoveel voor. Het gouden jubileum werd de hele dag bij ons thuis aan de Aalscholverweg gevierd. Alle familieleden waren aanwezig en het werd voor mijn grootouders een bijzonder feestelijke dag. Om een uur of zeven verwijderde ik me stilletjes van het gebeuren om bij de burens aan de overkant, de heer en mevrouw Buitenhuis, mijn uniform aan te trekken. Uiteraard waren mijn ouders wel op de hoogte maar verder niemand van de familie. Het was dus een grote verrassing toen tegen half acht de complete KSH aan kwam marcheren en een aubade bracht aan mijn grootouders. Daarna kreeg zoals gebruikelijk bij dit soort gelegenheden iedereen een consumptie aangeboden. In huis dus overall zaten harmonieleden. Op de trap, in de keuken, de kamer en zelfs op mijn slaapkamer. Voor mijn grootouders was dit het hoogtepunt van hun dag. Veel KSH leden kenden opa Bijlsma wel, deels omdat hij in het dorp vrij bekend was maar ook omdat sinds mijn debuut bij de KSH hij bij vrijwel elk optreden aanwezig was geweest.

Militaire dienst

Onvermijdelijk kwam het moment dat ik mijn dienstplicht moest vervullen. Lichting 63.4 dus op 4 augustus 1963 ging ik met de trein naar Amersfoort om mij te melden bij de Juliana Van Stolbergkazerne. Dat betekende ook dat ik de komende maanden zeker niet zou kunnen repeteren bij café Sportzicht. De eerste vier maanden waren opleidingsmaanden en daarna zou je elders worden geplaatst. Ik had geen idee waar ik mijn verdere tijd in dienst zou doorbrengen. Maar de KSH miste wel een klarinettist en schreef een brief aan de commandant met het verzoek mij over te plaatsen naar Apeldoorn. Ik wist wel dat de KSH een verzoek zou indienen maar niet wanneer dat zou zijn. Dus was ik wel verrast toen ik op een dag mij bij de commandant moest melden. Die reageerde heel onaangenaam en vond het een belediging dat een muziekkorps meende de dienst te kunnen uitmaken. En daarmee werd ik terug gezonden naar mijn onderdeel. Ik was door het optreden van de kapitein nogal aangeslagen en wist niet wat ik er verder van moest denken. Dus ik was wederom verrast toen ik inderdaad werd overgeplaatst naar de StafStaf compagnie in de Koning Willem III Kazerne in Apeldoorn. Vanaf januari 1964 kon ik vrijwel elke repetitie bijwonen en de afstand kazerne-repetitielokaal was kleiner dan de afstand naar mijn ouderlijk huis. Ik heb zelfs op Koninginnedag 1964 aan de aubade bij de ziekenhuizen kunnen deelnemen. Maar soms loopt het in het leven anders dan vooraf gedacht. Tijdens de militaire dienst maakte ik kennis met de verpleging (ik was Hospik) en besloot ik na mijn militaire dienst

die weg verder op te gaan. Dus vertrok ik op 15 maart 1965 naar het Provinciaal Ziekenhuis in Santpoort om aan de opleiding tot B-verpleger te gaan beginnen. Dat hield wel in dat ik de KSH vaarwel zou moeten zeggen. De eerste maanden hield ik nog mijn uniform en klarinet, maar toen na de vooropleiding bleek dat ik ook echt in Santpoort zou blijven heb ik mijn lidmaatschap moeten opzeggen en uniform + klarinet ingeleverd.

Tenslotte

Alhoewel ik nog vaak in Apeldoorn op bezoek ben geweest bij mijn ouders ben ik nooit meer terug gegaan naar de KSH. Ook niet naar Gerrit Goris die mij tenslotte jarenlang les had gegeven. Hoe het verder met mijn maatje René is gegaan weet ik ook niet. Ik kreeg in Santpoort een geheel ander leven dat mij geheel opslokte. Het tijdperk Apeldoorn leek ver weg en afgesloten. Dat was ook de reden dat ik niet meer heb meegewerkt aan de bouw van het nieuwe repetitielokaal. Later heb ik me toch wel schuldig gevoeld omdat ik nooit meer iets van me heb laten horen en de vereniging voor mij wel veel had gedaan. Indirect had ik er door het verzoek van de KSH mijn latere leven als verpleegkundige aan te danken. In de jaren '70 heb ik nog wel een klarinet gehad maar echt gespeeld met anderen heb ik niet meer.

Uiteraard was mijn moeder wel teleurgesteld dat ik niets meer deed met de muziek, maar zij begreep ook wel dat regelmatig spelen en mijn nieuwe beroep geen goede combinatie was. Ergens in de jaren '80 vroeg mijn moeder of ik mijn klarinet niet wilde verkopen aan een jongetje die graag klarinet wilde leren spelen. Voor een zacht prijsje heb ik toen de klarinet van de hand gedaan. Ik hoop dat dat jongetje er nog veel plezier van heeft gehad.

Inmiddels leven we in het internettijdperk en vorig jaar bezocht ik eens de website van de KSH. Ik mailde met de secretaris met de vraag of er nog meer historische foto's van de vereniging zijn. Die zijn er wel maar staan helaas niet op de website. De formatie van de KSH is totaal veranderd en van de oude KSH zoals ik die heb gekend is eigenlijk niets meer over. In 2020 bestaat de KSH **170 jaar**. Op 21 november 2020 was een reünie gepland voor oud-leden waarvoor ik was uitgenodigd. Helaas werd dit evenement afgeblazen in verband met de verplichte corona maatregelen. Ik twijfelde wel of ik moest gaan. Er zullen na 55 jaar nog weinig oud-leden leven die zich mij kunnen herinneren. Mogelijk alleen René denk ik, alle andere leden waren toen minstens 30 jaar of ouder en zijn nu dus ruim 80 jaar of ouder. Een aantal van hen zal inmiddels overleden zijn. Met de vaandeldrager liep het triest af. Hij overleed al in de jaren '60 door eigen hand. Gerrit Goris heeft nog lang deel uitgemaakt van de KSH en werd 84 jaar. Hij overleed na een slopende ziekte op 24 juli 2015.

De Koninklijke Stedelijke Harmonie bloeit als nooit tevoren. Maar wel met een geheel andere samenstelling en marcheren op straat wordt niet meer gedaan. Er is een A en een B orkest. Leerlingen worden nu heel anders opgevangen en begeleid en spelen in het B Orkest. Zij kunnen muziekdiploma's halen en promoveren naar het A Orkest. Dan is er nog het KSH Ensemble dat speelt bij kerkdiensten en in zorginstellingen etc. Tenslotte is er nog de KSH Egerländerkapel. Opvallend is dat er ook veel vrouwen en meisjes in de orkesten zitten. In de jaren dat ik bij de KSH waren er geen vrouwen in het orkest. Zoals het er nu uitziet gaat de KSH ook de 200 jaar wel halen!

Het KSH A Orkest in 2019 in het Oranjepark. Op de achtergrond is nog net het monument Man met de Vlag te zien.

EK, november 2020

Ook een stukje schrijven in het jubileumboek?

Stuur dat dan op naar
jubileumcommissie@ksh-apeldoorn.nl

Ook digitale foto's zijn welkom